

A person is sitting on a skateboard, leaning against a brick wall. The person is wearing a dark hoodie and pants. The background is a brick wall and a paved surface. The text is overlaid on the image.

Uitbuiting van alleenstaande minderjarige vluchtelingen

LOWAN 24 november 2025

Wie zijn wij?

Jelske van Leeuwen
fier!

- Karin Kloosterboer
- Projectleider Fier Academy
- Jelske van Leeuwen
- Coördinator leerlijn mensenhandel en trainer bij de Fier Academy

Tussenstand trainingen

- 2025

- § COA:

- § 163 professionals

- § Nidos:

- § 197 professionals

**§ 360 professionals opgeleid uit
de asielketen**

JONGEREN ZIJN GEEN BUIT

Mensenhandel?

Mensenhandel: seksuele- en criminele uitbuiting

MENSENHANDEL VS MENSENSMOKKEL

- **Mensensmokkel:**
onrechtmatig transporteren van personen naar een ander land.
- **Belangrijkste verschillen**
- Eindigt na aankomst
- Winst uit smokkel
- Meestal 'vrijwillig'
- Internationaal
- Misdaad tegen staat - staatsrechtelijk

■ ACHTERGROND

Gemeenten slaan alarm: jonge
asielzoekers uit Syrië glijden af
naar de criminaliteit

NOS Nieuws • Dinsdag 30 april 2024, 14:52

**In drie jaar ruim 50.000 minderjarige migranten
verdwenen in Europa**

Mensenhandel

**Vluchtelingen in Nederland van straat
geplukt en gedwongen tot prostitutie**

POLITIE, RECHT EN CRIMINALITEIT

**Onderzoek naar seksuele
uitbuiting van meisje in azc**

**10 uur per dag werken voor 2 à 3
euro per uur: asielzoekers
geronseld voor illegale arbeid**

Plus Nieuws

**Criminelen dwingen
duizenden jongeren tot
misdad: 'In dat wereldje
ben je roofdier of prooi'**

Seksuele uitbuiting

- **Seksuele handelingen tegen de wil in**
 - **Door middel van dwang**
 - **Het geld gaat naar de uitbouter**

 - Vergunde én onvergunde sector
 - Online én offline
 - Jongens kunnen ook slachtoffer worden
 - Misdaad tegen het individu - mensenrechtelijk
-

Criminele uitbuiting

- Strafbare feiten plegen
- Door middel van dwang
- Het geld gaat (deels) naar de uitbuiters
- Kleine criminaliteit, grote gevolgen
- Veel verschijningsvormen
- Bang voor represailles
- Online én offline
- Misdaad tegen het individu - mensenrechtelijk

Waar de fuck ben je?

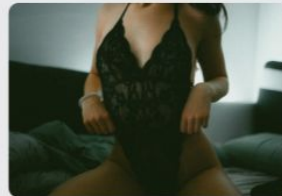
JE BENT KK DOOD!!

?? Waarom doe je zo

Je moet je schuld betalen

Het is maar 1 klusje...

Modus Operandi

Doe wat ik zeg. Anders deel ik dit met iedereen.

A young woman with long brown hair and a young man with short dark hair are shown from the chest up. They are in a dark, industrial-looking environment with some light reflecting off surfaces in the background. The woman is looking slightly to the left with a serious expression. The man is looking towards the camera with a serious expression. He is wearing a maroon t-shirt with a graphic that says "GRAND OIL Co. California".

LET OP: Dwang hoeft bij minderjarig slachtoffer niet te worden aangetoond om te kunnen spreken van het delict mensenhandel.

Oók als een jongere denkt dat het zijn of haar eigen idee was, kán er sprake zijn van mensenhandel.

Minderjarigheid als extra kwetsbaarheid!

-
1. Alleenstaand
 2. Minderjarig
 3. Vluchteling

The background of the slide features a silhouette of three people standing on a pier or balcony, looking out at a sunset over the ocean. The sun is a bright circle on the horizon, and the sky is a mix of orange, yellow, and grey. The railing of the pier is visible in the foreground.

Extra kwetsbaar, waarom?

- Opvangsituatie
- Veel verhuizen tussen locaties
- Geen privacy en structuur
- Schulden (aan mensensmokkelaar)
- Druk van familie land van herkomst
- Onbekend met de taal en gebruiken
- Geen vertrouwen in autoriteiten en hulp
- Onduidelijk toekomstperspectief
- Lang wachten
- Geen onderwijs of schoolverzuim
- Bijna meerderjarig
- Bang voor terugkeer
- Middelengebruik
- Trauma, eerder slachtoffer van geweld
- Eenzaamheid, gepest worden
- Seksuele geaardheid

Jonge vluchtelingen als dader: een ander perspectief

Utrechters klaar met overlast jonge Syrische asielzoekers | De Telegraaf

**Steekincidenten
Achtervolgingen
Gevechten
Zakkenrollen
Diefstal
Bedreiging met een mes**

**Wanneer is dit probleemgedrag van jonge
vluchtelingen?
Wanneer is het criminele uitbuiting?**

Welke
informatie heb
jij nog meer
nodig om jouw
onderbuikgevo
el concreet te
maken?

Meer context = meer informatie

- Wat is de belevingswereld van de jongere?
- Veel of weinig affiniteit met criminaliteit?
- Zit de jongere in een netwerk?
- Was de jongere alleen tijdens het delict?
- Zo niet, met wie was de jongere?
- En wat zijn dan de verhoudingen?
- Hoe wist de jongere dat hij op de locatie moest zijn?
- Wat is de leeftijd?
- Wie wordt er beter van?
- Wat is de kwetsbaarheid van de jongere?

Hoe werkt het signaleringsprincipe ?

- Alles kán een signaal zijn - 'zachte signalen'
- Het hóeft geen mensenhandel te zijn
- Het gaat om *vermoedens* van mensenhandel
- $0+0+0=1$
- Gedeelde verantwoordelijkheid

Signalen mensenhandel/uitbuiting

(alleenstaande) minderjarige asielzoekers

De volgende signalen kunnen wijzen op slachtofferschap van seksuele uitbuiting, criminele uitbuiting, arbeidsuitbuiting of gedwongen orgaanverwijdering. Als je signalen opmerkt, bespreek deze met collega's en volg de meldroute van je organisatie.

! Bij het signaleren van uitbuiting gaat het meestal om een combinatie van zorgwekkende signalen en kwetsbaarheden. Of om plotselinge, opvallende veranderingen in gedrag of uiterlijk. Luister naar je intuïtie en weet: afwezigheid van signalen betekent niet automatisch dat iemand géén slachtoffer is.

Vluchtverhaal

- Heeft een reisticket en visum die betaald en geregeld zijn door een derde, niet-familie lid.
- Heeft tenminste één ouder die niet in beeld of overleden is
- Heeft geen of valse identiteitspapieren of reisdocumenten
- Heeft een grote schuld, van de reis, en moet deze terugbetalen
- Kent zelf de reden van komst naar Nederland niet
- Werd in ander land (seksueel) misbruikt, uitgebuit of bedreigd
- Verbleef enige tijd zonder rechtmatig verblijf in Europa of Nederland
- Moet na aankomst contact opnemen met een onbekende persoon
- Is niet geïnteresseerd in de (asiel)procedure
- Heeft familieleden in het land van herkomst die bedreigd en/of gechanteerd worden
- Heeft arme familieleden die afhankelijk zijn van het inkomen
- Is misleid over de mogelijkheden voor werk in Nederland of de volgende bestemming

Sociaal

- Heeft veel nieuwe contacten buiten de opvanglocatie en doet hier geheimzinnig over
- Gaat om met mensen die (veel) ouder zijn
- Is niet in staat om de relatie met personen of een

Probleemgedrag

- Heeft sterk wisselende emoties; gedraagt zich op verschillende plekken anders
- Vertoont duidelijke signalen van trauma; wil traumabehandeling
- Gebruikt veel smoesjes; vertelt een schijnbaar ingestudeerd verhaal
- Is opvallend teruggetrokken/gesloten
- Heeft een verstoord dag- en nachtritme (overdag slapen; 's nachts wakker)

Signalen

- Vluchtverhaal
- Probleemgedrag
- Sociaal
- Lichamelijk
- Overig
- Specifieke signalen bij seksuele, criminele of arbeidsuitbuiting

[handout-signalenlijst-uitbuiting-minderjarige-asielzoekers.pdf](#)

Alles wat afwijkt van het normale kan een signaal zijn!

Krachtige ketensamenwerking

Casus

- **Criminele uitbuiting in de vorm van diefstal**

Syrische jongen van 16 jaar vertelt jou summier dat hij (onder dwang) moet stelen en klem zit in netwerk. Hij durft niet naar de politie. Er is veel dreiging (via telefoon en buiten de opvanglocatie).

- Welke stappen zou jij vanuit jouw eigen rol zetten (of wat zou jij je collega adviseren)? Waar zou je advies inwinnen?

Mogelijke stappen

- Bevraag jongere op veiligheid/ risico: Loop je nu gevaar? Wat als je de telefoon uit zet?
- Betrek de zorgcoördinator mensenhandel – vrijblijvend gesprek en deze heeft lijntje met politie
- Aangifte niet altijd beste optie – non-punishment is geen gegeven
- Overleg met interne collega's zoals het zorgteam
- Als jongere niets wil of niet wil praten: dan praat **ik** wel even (geef informatie)
- Tijdig de verantwoordelijkheid delen
- Anonieme chatmogelijkheid:
- [Chat met Fier](#) / [Keerpunt](#)

Aandachtspunten

- Tijdig de verantwoordelijkheid delen
- Afweging maken: wie schakel je wanneer in
- Advieslijnen (ook anoniem): Veilig Thuis, zorgcoördinatie, CoMensha
- Blijven monitoren van veiligheid: acute situaties altijd 112 of Veilig Thuis 24/7 (afhankelijk van welke regio)

Sleutelpersonen (driehoek)

- COA-mentor
- Jeugdbeschermer NIDOS
- Zorgcoördinator slachtoffers mensenhandel

Zorgcoördinator slachtoffers mensenhandel

COA

COA-MENTOR

JEUGDBESCHERMER

Jonge daders? Of slachtoffer van uitbuiting.

- Niet aaibaar, wel kwetsbaar
 - Verwevenheid dader- en slachtofferschap
 - Bewust van eigen bias
 - Bewust van eigen melddrempels
 - Non-punishment beginsel
-
- **Doel: hulp en veiligheid kunnen organiseren voor de slachtoffers**

ELKE MELDING TELT!

TRAININGSAANBOD

- Training Uitbuiting niet op school
- Speciaal aanbod voor ISK
- Online trainingen
- Trainingsaanbod - Uitbuiting van leerlingen in het vo | Rode Kruis

Data regionale training

Alle trainingen zijn online en vinden plaats van 15:00 tot 17:00 uur. Kun je niet op de datum van jouw regio of provincie? Dan kun je je aanmelden voor een andere datum. Houd rekening met 45 minuten voorbereidingstijd voor de e-learning BUIT voor professionals.

Voortgezet onderwijs regulier

- Dinsdag 9 december 2025 – Landelijk
- Dinsdag 20 januari 2026 – NH/ZH/UTR
- Maandag 2 februari 2026 – GR/FR/DR
- Maandag 16 maart 2026 – ZE/NB/LI
- Dinsdag 21 april 2026 – FL/OV/GE
- Maandag 5 oktober 2026 – Landelijk

Speciaal- en praktijkonderwijs

- Dinsdag 10 februari 2026 – NH/ZH/UTR
- Dinsdag 31 maart 2026 – GR/FR/DR
- Dinsdag 19 mei 2026 – ZE/NB/LI
- Maandag 14 september 2026 – FL/OV/GE
- Maandag 9 november 2026 – Landelijk

Internationale schakelklas

- Dinsdag 3 maart 2026 – NH/ZH/UTR
- Maandag 13 april 2026 – GR/FR/DR
- Maandag 1 juni 2026 – ZE/NB/LI
- Dinsdag 29 september 2026 – FL/OV/GE
- Maandag 26 oktober 2026 – Landelijk

Bedankt!

Zijn er nog vragen?

- Meer weten?
- Project: Kind en Uitbuiting | Defence for Children
- Home - BUIT voor professionals
- Contact over training en campagne
- kindenuitbuiting@rodekruis.nl
- Contact over onderzoek
- kindenuitbuiting@defenceforchildren.nl